

Název (označení) památky:

Areál židovského hřbitova

 Obec: ~~Brandýs n. Labem~~
 Stará Boleslav

Okres: Praha - východ

Registř. číslo ÚS:

Osada:

 ZSJ Brandýs n. Labem
 - historické jádro

22009

Areál nevelkého židovského hřbitova obdélného půdorysu ohraženého zdí z lomového zdiva, se nalézá v severní části historického jádra obce. Patří mezi výjimečně zachované židovské pohřebiště. Pohřbívalo se zde od 16. století, v průběhu staletí byl hřbitov postupně rozšiřován o nové prostory na severozápadě. Přístup na hřbitov je přízemní budovou, bývalou márnicí čp. 126/12, v jejíž ose probíhá široký průjezd.

Ing. Arch. Hlavatá, 1989

Název (označení) památky: <u>Židovský hřbitov</u>	Obec: Brandýs n. Labem - Stará Boleslav Osada:	Okres: Praha - východ ZSJ: Brandýs n. Labem - historické jádro	Rejstř. číslo ÚS: 22009/1
Židovský hřbitov zaujímá nepravidelnou plochu na obdélném půdoryse mezi Kosteleckou ulicí z jihu a areálem ZŠ z východu. Terén hřbitova je nerovný s viditelným členěním na starší a novou část. Asi třetina ohrazeného prostoru je dosud nevyužita. Stará část tvoří proláklinu s množstvím starých zvětralých kamenných náhrobků, plasticky a architektonicky zdobených nízkých plochých desek. Na náhrobech jsou často vytesány symboly označující příslušnost k určitému rodu nebo povolání. Kromě toho obsahují nápisy psané hebrejsky, česky a německy. Ploché desky náhrobků jsou většinou ukončeny půlkruhovými, lichoběžnými a ostrými trojúhelnými štíty s fiálami; ve vrcholu jsou ozdobné šišky, lilie, větve, slunce, váza. Některé jsou sdružené. Řada náhrobků je vsazena ve zdi podél kamenného schodiště u vchodu. Nejstarší pomník na hřbitovní ploše nese letopočet 1568. Východně od obřadního domku, v nejstarší části hřbitova, nad proláklinou ukryta hrobka písaře císaře Rudolfa II. Jehlancová dlouhá tumba je vsazena mezi dva trojúhelné prokmuté štíty, nesené nárožními reliéfně naznačenými pilastry s volutovou hlavicí. Na hřbitově se pohřbívalo až do počátku 20. století. Poslední úpravy zde probíhaly roku 1929. Nyní je udržován správcem žijícím v obřadním domku. Ing. Arch. Hlavatá, 1989			

Název (označení) památky: <u>Vstupní budova</u>	Obec: Brandýs n. Labem - Stará Boleslav Osada:	Okres: Praha - východ ZSJ: Brandýs n. Labem - historické jádro	Rejstř. číslo ÚS: 22009/2
Vstupní budova je postavena v jihovýchodním cípu hřbitova podél Kostelní ulice, pochází z roku 1848. Je přízemní s podsklepením, na obdélném půdoryse, vsazena do ohrazení zdi hřbitova. V ose probíhá široký průjezd, půlkruhově uzavřený, sklenutý zrcadlovým rákosovým stropem, v místě nad hlavním vstupem propadlým. Podlaha uvnitř je zvýšena kamenným schodištěm, krytá kamennou dlažbou, v ose průjezdu prkny. Před vstupem na hřbitov v obou bočních stěnách je prolomen obdélný otvor v dřevěné zárubni. Vlevo jsou dveře dvoukřídlé s mosaznou klikou se vstupem do bývalé márnice o dvou plochostropých místnostech s trémovým stropem s rákosovým podbitím. Podlaha je kryta kamennou dlažbou. Vstupní místnost je osvětlena jedním okenním otvorem s rovnou špaletou a segmentovým záklenkem. Z místnosti poklopem v rohu je přístupný po železném žebříkovém schodišti dvouprostorový valený sklep ze smíšeného zdiva, s hliněnou podlahou. Prostory jsou odděleny obdélným průchozem; zadní místnost je osvětlena malým obdélným okénkem do ulice. Podsklepena je východní polovina domu. Vedle poklopu je vestavěno podél zdi dřevěné, jednoramenné, zalomené, žebříkové schodiště na půdu. Krov vaznicové soustavy je hambálkový podepřený stojatou stolicí se vzpěrami. Podlaha je prkenná. V západním štítu je prolomen obdélný okenní otvor se segmentovým záklenkem; okno železné dvoukřídlé třítábulové, vymáčené. Druhá místnost obrácená do ulice je přístupná vysokými dvoukřídlými dřevěnými dveřmi členěnými obdélnými vpadlinami, s ozdobnou železnou klikou. Podlaha je prkenná. Místnost osvětlena sdruženým oknem v půlkruhové nise. Okno je jednoduché, čtyřkřídlé s poutcem nahoře, dolní křídla jsou třítábulová; s mosaznými klikami. Východní třetina domu přístupná dvoudílnými, dvoukřídlými, dřevěnými dveřmi, klika nová. Na hřbitov je prolomeno ve vstupní místnosti nové obdélné dvojité dvoukřídlé nedělené okno.			

Dispozice stejná; umístěn byt správců hřbitova. Průjezd na hřbitov je otevřen segmentovým proskleným otvorem s dřevěnými rámy; v němž jsou v ose dvoukřídlé dveře. Pod bytem správce je umístěna valená klenutá jednoprosotrová kóna s cihelnou podlahou, přístupná z kostelní ulice segmentovým průjezdem. Uvnitř je zachovalý pohřební kótar.

Externě. Objekt je vystaven se smíšeného zděva, vnější stěny jsou opatřeny hladkou dvouvrstvou vápennou omítkou bílé barvy. Průceřl je trojose. V ose vstupního průceřl je prolomen široký segmentový průjezd, v němž jsou dřevěné jednokřídlé dveře. V segmentovém záklenku je čtverc-
třítahový čtvercový nadsvětlík. Po stranách jsou hladké stukové pilastry ukončené hraničnými římsami s polikurnovou římsou, v jejichž ose je vyhlou-
bens mlka polikurnová mlka. Mezi nimi je segmentový vyasazený štít lemová-
ný římsou se zuborezem. Po stranách průjezdu jsou edružené okenní otvory se segmentovým nadprázím a nadokenní římsou se zuborezem. Společná podoken-
ní římsa je hladká. Průceřl předěleno hladkou kordonovou římsou. Vpravo v suterénu je prolomen segmentový průjezd do haly; vrata jsou dřevěná, dvoukřídlá. Vlevo v segmentové mlce nle je malé obdélné vtrací okénko do sklepa. Nad kornutí římsou se zuborezem se zdvihá sedlová střecha kryta dvojířnými bobrovkami. Boční stěny jsou ukončeny hladkými, trojdelnými štíty. Do zdi hřbitovního průceřl obědlního domku jsou vsazeny staré kamen-
né náhrobky s hebrejskými nápisy.

Stav domku je hřbitovní - střecha, částečně prooblený strop v průjezdu.

DOPLŇKOVÝ LIST KULTURNÍ PAMÁTKY

Název (označení) památky: <u>Ohradní zeď</u>	Obec: Brandýs n. Labem Osada: Stará Boleslav	Okres: Praha - východ ZSJ: Brandýs n. Labem - historické jádro	Rejstř. číslo ÚS: 22009/3
Ohradní zeď z lomového zdiva uzavírá nepravidelný obdélný půdorys hřbitova. V místě, kde byla prolomena, je cihelná dozdivka. Ukončena pultovou stříškou se spádem dovnitř, krytou bobrovkami. Ve východní stěně proti příčné cestě je zazděna segmentová brána. Podél vnitřní zdi u cesty jsou umístěny obdélné cihelné kašny na vodu s kamenným poklopem. V ohradní zdi v blízkosti obřadního domku je vsazena řada starých kamenných náhrobků s hebrejskými nápisy. Ing. Arch. Hlavatá, 1989			